Memo Toekomst het Groene Veld

Aan	Dagelijks Bestuur Amsterdam-Noord
Van	Rik Bos, planoloog, 06 25220255, rik.bos@amsterdam.nl en Aafke Post, landschapsarchitect, 06 30142553, aafke.post@amsterdam.nl. Ruimte en Duurzaamheid – Team Noord.
Kopie aan	Ruud Dreijer, Dave Coenders, Gerben van der Korput
Datum	Dinsdag 21 mei 2024

INHOUD

INLEIDING 2
AANLEIDING EN DOEL 2
URGENTIE 2
BESTUURLIJKE CONTEXT 3
BESTAANDE SITUATIE 4
INPASSING NIEUW PROGRAMMA 7
ONTWIKKEL-SCENARIO'S VOOR HET GROENE VELD 10
CONCLUSIE EN AANBEVELING 11
VERVOLG 12
BIJLAGE 13

INLEIDING

Stadsdeel Noord is een van de snelst groeiende delen van Amsterdam. Er zijn in de afgelopen jaren veel woningen gebouwd, en er zijn nog meer in voorbereiding. Bij al die woningen hoort ook voldoende ruimte voor voorzieningen als groen, water, recreatie, nuts en sportvelden. Amsterdam kiest ervoor om die ruimte zoveel mogelijk binnen de bebouwde omgeving te zoeken (groeien binnen grenzen, Omgevingsvisie 2050).

De Integrale Opgavenkaart Noord 2021 (IOKN) heeft alle ruimteclaims in Noord in beeld gebracht. Op enkele cruciale plekken in Noord komen veel ruimteclaims samen. In de IOKN worden dit 'Gouden Cirkels' genoemd. Het Groene Veld is in combinatie met Station Noord zo'n locatie.

Op dit moment is 't Groene Veld in gebruik door een experimentele woon/werkgemeenschap (WWE) 'de Verademing'. Er is besloten deze groep voormalige ADM-ers met een gedoogverklaring tot 1 oktober 2024 te huisvesten op de locatie. In het kader van het Vrije Ruimte beleid wordt onderzocht of een verlengd of permanent verblijf van de Verademing op het Groene Veld wenselijk en haalbaar is.

In 2022 is vooruitlopend op de definitieve invulling in de Projectenstaf (BTFLO) Van Dantzig ingestemd met een richtinggevend zoneringsvoorstel van 25% sport, 25% nuts en 50% cultuur en recreatie binnen de groene context van het Groene Veld.

AANLEIDING EN DOEL

In de staf van Reinier van Dantzig en Brahim Abid van 29 januari 2024, tijdens de bespreking van de huidige gebruikers van 't Groene Veld (realisering experimentele woon-werkgemeenschap in het kader van de Expeditie Vrije Ruimte') dit jaar, is besloten dat Stadsdeel Noord een integrale memo opstelt voor 't Groene Veld waarin de opgaven en de gevolgen voor de omgeving benoemd zijn. Dit te doen op basis van de Integrale Opgavekaart Noord (IOKN).

Het doel van deze memo is de haalbaarheid van de programmatische ambities op het Groene Veld en de omgeving (P+R Noord) in beeld te brengen. Daarbij worden ook de huidige kenmerken en kwaliteiten beschreven. Er zijn scenario's voor de toekomstige inrichting verkend en de keuzes en bijbehorende consequenties die voorliggen. In deze memo worden geen expliciete programmatische keuzes gemaakt. Het geeft wel aanbevelingen voor de vervolgaanpak in lijn met de IOKN.

URGENTIE

In Amsterdam is een strijd om de ruimte gaande. In deze snel verdichtende stad is de ruimte beperkt. Dat vraagt soms om keuzes tussen verschillende ruimteclaims. In andere gevallen kunnen het combineren van functies of creatieve en innovatieve ontwerpoplossingen oplossingen bieden. Sinds de rioolwaterzuiveringsinstallatie (RWZI) niet meer in werking is zijn er verschillende plannen geweest voor 't Groene Veld.

Er is nog geen besluit genomen over een definitieve invulling van het gehele Groene Veld. Door de groeiende vraag naar ruimte voor functies in Noord, en door ontwikkelingen op en rondom het veld wordt een besluit over een definitieve invulling steeds urgenter.

Het huidige tempo wordt mede bepaald door het aflopen van de gedoogverklaring van de huisvesting van de EWW die momenteel gehuisvest is op het Groene Veld. Deze gedoogverklaring eindigt oktober 2024. Doelstelling is om voor de zomer van 2024 via een collegebesluit helderheid te verschaffen over de toekomst van de EWW en of deze al dan niet tijdelijk verlengd op het Groene Veld gerealiseerd kan worden.

BESTUURLIJKE CONTEXT

- In 2013 is door de gemeenteraad van Amsterdam een bestemmingsplan vastgesteld dat een welnesscentrum met horeca (waaronder hotel) op 't Groene Veld mogelijk maakt. Dit plan is nooit tot uitvoering gebracht maar de bestemming ligt nog wel op het gebied. Voor de rest van het Groene Veld is bestemmingsplan 'ringweg A10 en omgeving' vigerend;
- In 2017 is het Groene Veld door het DB Noord aangewezen als locatie voor een nieuwe Hulpwarmtecentrale (HWC) van Westpoort Warmte. Deze HWC komt op het zuidwestelijke gedeelte van het Groene Veld en is sinds 2018 in voorbereiding. De start van de werkzaamheden staat gepland voor het einde van 2024;
- Sinds begin 2019 verblijven de voormalige bewoners van het ADM-terreinop het oostelijke deel van plangebied (de slibvelden). Op 1 oktober 2024 loopt de gedoogverklaring af. Voor dat moment wordt in het kader van beleid Vrije Ruimte besloten of een EWW in Amsterdam wenselijk is en zo ja, waar;
- In 2018 – 2019 is een studie verricht naar de optimalisatie van de knoop Nieuwe Leeuwarderweg / A10 door de Vervoerregio Amsterdam, provincie Noord-Holland, Rijkswaterstaat en de gemeente Amsterdam. Dit zou wat betekenen voor het bosgebied tussen de slibvelden en de N247. De uitkomst van deze studie wordt niet langer gezien als optie;
- In 2019 besloot DB Noord het groengebied 't Groene Veld te ontsluiten en aantrekkelijk te maken voor recreatie, sport, kunst, cultuur en natuurbeleving voor de bewoners van stadsdeel

Noord. Zeven uitgangspunten vormen basis voor een Principenota: 1) Behoud en versterking van het groene karakter; 2) Mix van (kleinschalige) functies op het gebied van natuur, recreatie, sport, kunst en cultuur; 3) Zorgvuldige landschappelijke inpassing van functies; 4) Beperkt extra bebouwing mogelijk maar geen woonfuncties; 5) Openbare toegankelijkheid, voornamelijk te voet, fiets of (kleine) boot en voor auto's via de bestaande route over de Buiksloterdijk; 6) Focus op natuurbeleving en (water)recreatie door stadsdeelbewoners incl. duurzaamheid; 7) Aansluiten op de recreatieve functie van het Waterland.

- Op 6 juni 2019 heeft het DB Noord deze uitgangspunten voorgelegd aan wethouder RO, mw. Van Doorninck op basis waarvan een principenota voor 't Groene Veld gemaakt kon worden;
- Op 20 oktober 2020 heeft het college ingestemd met de uitwerking voor een tijdelijke invulling van het Groene Veld, waarbij de door stadsdeel Noord gewenste groen-recreatieve ontwikkeling leidend was. Stadsdeel Noord werkte aan een Nota van Uitgangspunten voor de groen-recreatieve ontwikkeling van 't Groene Veld. De zeven bovengenoemde principes waren kader om richting te geven aan de ontwikkeling en om ruimte te bieden voor initiatieven;
- Op 3 nov 2020 is de Integrale Opgavekaart Noord aan de wethouders VanDoorninck/ Ivens/Kukenheim/Everhardt gepresenteerd. Inclusief het Groene Veld als 'gouden cirkel' met advies een samenhangend industrieel landschapspark te ontwikkelen met de functies cultuur, sport en nutsvoorzieningen;
- Op 6 juli 2021 heeft B&W ingestemd met de tijdelijke invulling van 't Groene Veld als een publiek toegankelijke en groen-recreatief park, met ruimte voor (kleinschalige) activiteiten op het gebied van recreatie, duurzaamheid, ecologie, sport en kunst en cultuur. Vereniging de Verademing (als onderdeel van de Culturele Stelling van Amsterdam) werkt sindsdien als kwartiermaker samen met buurtbewoners aan de invulling en doorontwikkeling van het gebied;
- Op 8 juli 2021 is de Omgevingsvisie Amsterdam 2050 vastgesteld. Het gehele Groene Veld en het golfterrein erboven is daarin opgenomen in de Hoofdgroenstructuur. Anticiperend op toekomstige ontwikkelingen is echter 't Groene Veld, binnen de slotgracht en een deel ten westen daarvan, nog niet opgenomen in het concept beleidskader HGS;
- In de Projectenstaf Van Dantzig (15-09 2022 is ingestemd met het zoneringsvoorstel en dit vast te leggen in een principenota/besluit (fase 1 PLABERUM: verkenning), met behoud van de huidige opzet en het groene karakter. En onderzoek te doen naar een verlengde of permanente rol van de Verademing in de zone cultuur en recreatie (fase 2 PLABERUM: haalbaarheid);
- In deze staf is ook besloten: het bestemmen van het oor oostelijke aansluiting Nieuwe Leeuwarderweg-IJdoornlaan voor een Liander onderstation (P+R locatie) met aansluitend een B&W besluit hierover, rekening houdend met: a. een ontsluitingsweg naar het nieuwe Liander onderstation op het noordelijk deel van het terrein, b. behoud van de P+R-functie op het resterende deel (ca. de helft van het terrein), c. de mogelijkheid om op het resterende (P+R)terrein op termijn een mobiliteitshub-achtige functie (tot en met 4 bouwlagen) te bouwen.

BESTAANDE SITUATIE

Het Groene Veld is onderdeel van de Buikslotermeerpolder (anno 1628), en wordt begrensd door de ringweg A10 in het zuiden en de N247 aan de oostzijde. Ten noorden van het plangebied ligt de hoger gelegen golfbaan Waterland Amsterdam. De westelijke grens wordt gevormd door het Noordhollandsch Kanaal. In de periode 1968 tot 2009 werd 't Groene Veld gebruikt als rioolwaterzuiveringsinstallatie (RWZI). Het westelijk terreindeel bestaat voor een deel uit gebouwen en installaties die dateren uit die tijd. Op het oostelijk terreindeel zijn de slibvelden gelegen. De voormalige RWZI is omgeven door een ringsloot van ca. 4 meter breed. Buiten de

ringsloot ligt een redelijk fors dijklichaam. Het gebied tussen het golfterrein en de A10 is ongeveer 15.5 hectare. Voor de opgave wordt primair gezocht binnen de bestaande ringsloot. Dit gebied bedraagt zo'n 6,1 hectare. Bij het opstellen van de concept HGS is rekening gehouden met de planvorming van het Groene Veld. Daarom is er een uitsparing aan de westzijde van het Groene Veld gemaakt. Het Groene Veld in combinatie met deze uitsparing bedraagt ca. 8,5 hectare. Ontwikkeling in de HGS vraagt om extra besluitvorming.

Huidige ruimtelijke kwaliteiten

Het gebied ligt in vier landschappelijke eenheden: a) de Noordhollandsch Kanaalscheg, b) de Groenboog, c) de Buikslotermeerpolder, en d) het industrieel landschap van de voormalige RWZI. Voor de definitieve invulling van 't Groene Veld zijn de landschappelijke kenmerken en het groene karakter het raamwerk.

1. Landschappelijke kwaliteiten

- groen
- water
- landschap
- hoogteligging
- cultuurhistorie
- industieel
- ecologie

De Integrale Landschapskaart (ILK) beschrijft de landschappelijke, cultuurhistorische en groene context en de kansen voor ontwikkeling van het Groene Veld.

Groene Veld	't Groene Veld is het noordelijke groengebied van landschapspark Noordhollandsch Kanaa Het ontleent identiteit aan de ligging in de Buikslotermeerpolder. • Bij de planontwikkeling dient de cultuurhistorische landschapsstructuur en het groen karakter van de polder versterkt te worden. Gepland is een mix van (kleinschalige) functies op het gebied van natuur, recreatie, sport, kunst en cultuur met zorgvuldige landschappelijke inpassing van functies. Beperkt is ondersteunende bebouwing mog (geen woonfuncties). Openbare toegankelijkheid, voornamelijk te voet, fiets of (kleir boot. Autotoegankelijkheid via de bestaande route over de Buiksloterdijk (langs kan Focus op natuurbeleving, (water)recreatie en duurzaamheid. Aansluiting op recreatie functies van het Waterland. • Onderzoek naar helen van route via de Buikslotermeerdijk over de N247. Verbinding maken in relatie met de Groenboog (stadsrandzone ten noorden van ring A10).

Kansen voor ontwikkeling voor het Groene Veld in de ILK

uikslotermeerpolder	Kenmerkende onderdelen van de polder leesbaar maken: • Dijkrand van totale polder als een continue steile ringdijk met sloot koesteren: Bij de plannen dient de mooie scherpe eenduidige steile dijkrand van bijvoorbeeld de Buikslotermeerpolderdijk en van andere polders behouden en versterkt te worden. • De Buikslotermeerdijk wordt ter plekke van de N247 door deze weg doorsneden. Bi plannen aan deze locatie (N247, KANS, Groene Veld) deze karakteristieke dijk en ro herstellen. • Het schotelkarakter van de diepe polder is uniek. Schoteleffect 4 a 5 meter diepe p leesbaar maken. • Geen doorgaande bomenrij op de ringdijk. Op de dijk (binnen de ring A10) horen b markante plekken bomen(groepen) met gras eronder.

Buikslotermeerpolder en het Groene Veld

Groenboog	De groenboog is een verzamelnaam van de huidige sportvelden, tuinparken, het Groene Veld (voorheen Sportdriehoek), de Walenburgsingel en Waterland. Allemaal liggen ze langs de A10. De komende jaren wordt gewerkt aan een integrale visie waarin het gebied gaat transformeren van stadsrand naar een landschappelijke voorkant van de stad. In die voorkant is ruimte voor onder andere sport, spelen, ontspanning en recreatie.

Groenboog mbt Groene Veld

Industrieel ensemble

De overgebleven opstallen van de Rioolwaterzuiveringsinstallatie zijn 3 silo's, 6 waterbassins en 6 overige installaties/gebouwen. Hoewel geen juridische monumentale status, dragen ze bij aan *placemaking* en de bijzondere identiteit van het Groene Veld. Eén van de uitgangspunten voor een projectnota 't Groene Veld is zo veel mogelijk behoud van de voormalige RWZI opstallen.

Foto's bestaande situatie Vrije Ruimte *Referentiebeelden behouden relicten RWZI in Westerpark en West*

MenA heeft in 2020 een quickscan gemaakt op verzoek van Stadsdeel Noord en het Projectmanagementbureau. De conclusie is dat een deel van de opstallen van cultuurhistorische waarde zijn. Het complex is gewaardeerd op de concept ordekaart die in opdracht van de gemeenteraad wordt voorbereid, maar nog niet is

vastgesteld (zie figuur 2). Rood is orde 2, oranje orde 3 en geel basisorde (van weinig betekenis). De criteria voor de omgang moeten nog worden opgesteld.

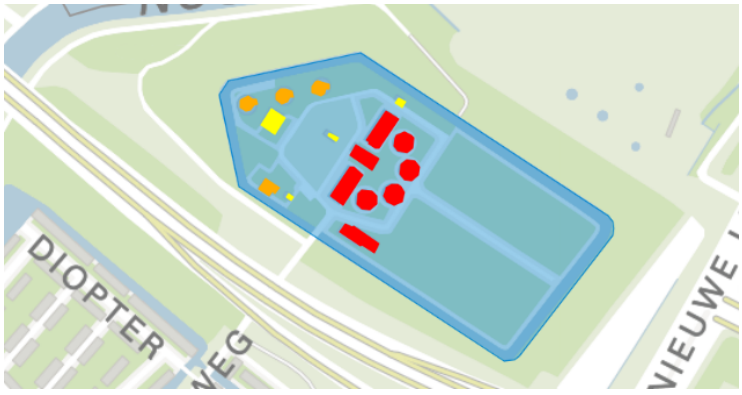

Figuur 2 Concept ordekaart MenA

Hoogteligging

Het is een van de laagste punten van Noord. In deze diepe polder is er een relatief grote kwel en problemen met hoog grondwater en overlast. Het risico dat de bodem opbarst door een te hoge waterdruk vanuit de onderste bodemlagen zijn zodanig groot dat kelderbouw niet is toegestaan in dit gebied (Afwegingskader Grondneutrale Kelders Amsterdam, 2021).

Actueel Hoogtebestand Nederland (AHN) L: Buikslotermeerpolder, R: Groene Veld

Hoofdstructuur Groen

Het Groene Veld valt niet binnen de huidige hoofdgroenstructuur HGS. In het Groen/blauwe raamwerk uit de Omgevingsvisie Amsterdam 2050 maakt het gebied wel volledig onderdeel uit van de nieuwe HGS. Bij het Concept beleidskader HGS (niet vastgesteld) is gekozen het Groene Veld niet als zodanig op te nemen, aangezien de planvorming nog niet is uitgekristalliseerd. Er is zelfs ruimte geboden om de moeilijke puzzel van ruimteclaims op deze locatie 'lucht te bieden'. Deze memo gaat uit van ontwikkeling binnen de contouren van het concept beleidskader HGS.

Huidige HGS *Concept beleidskader HGS - Niet vastgesteld* *Nieuwe hoofdgroenstructuur OVA 2050*

Ecologie

Het Groene Veld is een waardevol ecologisch gebied. In de Ecologische Kaart Noord zijn de biotopen van Noord vastgesteld. De biotopen bos en bosplantsoen en kanaal, sloten en oevers buiten de ringsloot zijn ecologisch waardevol in het Groene Veld.

- Bos en bosplantsoen – aanwezige prioritaire doelsoorten van het ecologisch waardevolle Bos en bosplantsoen (mantelzoom) in het Groene Veld zijn havik, ruige dwergvleermuis, egel, Hollandse iep, zwartkop en hermelijn;
- Noordhollandsch kanaal, de ringsloot van de vml RWZI, en de oevers - dit gebied is een steppingstone voor de biotoop veenweidegebied tussen Landelijk Noord, de Wilmkebreekpolder en de Noorder IJ-plas. De ecologische waarde van het Groene Veld kan worden versterkt voor voornamelijk Noordse woelmuis, meervleermuis en otter. Bijvoorbeeld door de aanleg van meer natuurvriendelijke oevers of aanleg van mini-eilandjes in het water langs de oever van de Noordhollandsch kanaaldijk.

Bij een recente quickscan (d.d. december 2021) zijn in het westelijk deel beschermde nesten van havik en buizerd aangetroffen. Op basis van de quickscan en de aanwezige biotopen en structuren kan niet worden uitgesloten dat vleermuizen, marterachtigen of andere beschermde diersoorten in het plangebied aanwezig zijn. Verder onderzoek naar die diersoorten is noodzakelijk om aanwezigheid uit te sluiten of vast te stellen, inclusief de betekenis van het plangebied voor deze soorten. Dit is afhankelijk van de omvangrijkheid van de plannen voor het gebied.

Bereikbaarheid en parkeren

De ontsluiting van 't Groene Veld is beperkt. Via de G.J. Scheurleerweg is het gebied verbonden met de naastgelegen wijk Elzenhagen Noord. De slibvelden worden ontsloten vanaf de Buikslotermeerdijk, langs het Noordhollandsch Kanaal. Beide routes zijn voor alle typen vervoer toegankelijk, hoewel er een beperking is in doorrijdhoogte -maximaal 3,20 meter- vanwege de bestaande viaducten. Tussen de G.J. Scheurleerweg en de Buikslotermeerdijk loopt een fietspad. De OV-bereikbaarheid is niet optimaal. Bushalte G.J. Scheurleerweg aan de IJdoornlaan (lijn 34 en 36) ligt op circa 10 minuten lopen. De loopafstand naar metro- en busstation Noord bedraagt ca. 15 minuten. In de huidige opzet is geen ruimte voor bezoekersparkeren. Leden van de Verademing parkeren op de slibvelden. Het Groene Veld is niet bereikbaar voor zwaar verkeer.

Milieu

De ligging van het Groene Veld in de oksel van twee hoofdwegen en de historie van de plek als Rioolwaterzuiveringsinstallatie hebben gevolgen voor het milieu. Bij verdere planontwikkeling moet onderzocht worden wat de gevolgen zijn voor de mogelijke programmering. Met name het geluid van de naastgelegen wegen en de luchtkwaliteit zijn aandachtspunten.

Uitsnede Geluidskaart Amsterdam 2021

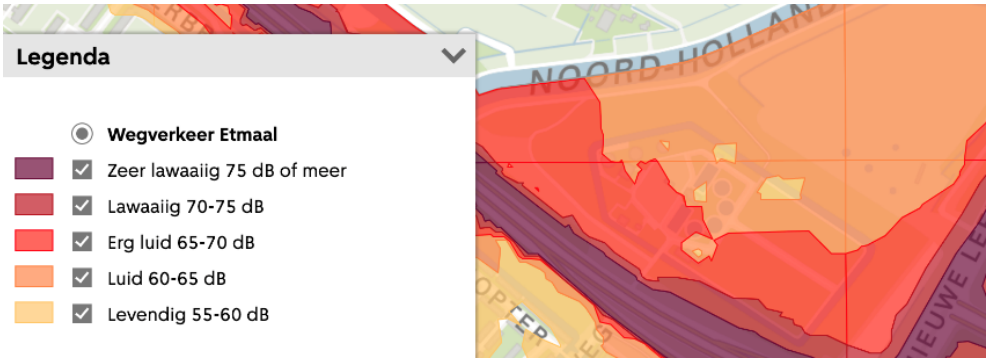

De Verademing

Sinds begin 2019 verblijft een deel van de voormalige bewoners van het ADM-terrein op het oostelijke deel van plangebied (de slibvelden). Dit verblijf was aanvankelijk gelimiteerd tot november 2020 maar is met een gedoogverklaring verlengd tot oktober 2024. Uit deze ontwikkeling is Vereniging de Verademing voortgekomen. Deze vereniging werkt sindsdien, samen met de Culturele Stelling van Amsterdam en de gemeente Amsterdam onder de vlag van de Expiditie Vrije Ruimte, als kwartiermaker aan de invulling en doorontwikkeling van het gebied. Er is daarmee een proces op gang gekomen waarmee het gedoogd verblijf dat in 2019 ontstond vanuit een probleemsituatie, gekeerd is naar een kans doordat mensen van de Verademing het ernaastgelegen terrein van de RWZI zijn gaan huren en programmeren, in samenwerking met de gemeente en omwonenden.

De huidige kwartiermakers geven met hun plan '3 Zomers' tot oktober 2024 invulling aan de doorontwikkeling van het gebied. Er zijn verschillende gebouwen opgeknapt die worden gebruikt als werkplaats, jeugdhonk of weggeef- en ruilwinkel. Ook worden er uiteenlopende culturele evenementen georganiseerd en wordt beheer aan het gebied gepleegd. Daarnaast heeft de gemeenschap samen met de buurt een wandel- en fietspad aangelegd dat het Pepijnpad is genoemd. Dit pad versterkt de recreatieve waarde van het Groene Veld en het is de wens deze te behouden bij toekomstige ontwikkelingen op 't Groene Veld.

Precedentwerking gedoogd verblijf EWW

Nu de gedoogverklaring afloopt is het de vraag of de Verademing haar verblijf mag continueren. Een zorg over de verlenging van de gedoogverklaring was de mogelijke precedentwerking van de gedoogverklaring met het oog op woningbouwontwikkeling in Landelijk Noord. Op verzoek van de gemeenteraad is aan advocatenkantoor Pels Rijcken gevraagd om een second opinion op het eerdere interne advies over het gedogen van het ondersteunend verblijf voor het kwartier maken voor de groen-recreatieve functie van 't Groene Veld. Aan hen is de vraag gesteld of derden daaraan de gerechtvaardigde verwachting kunnen ontlenen dat andere locaties ten het noorden van de ring A10 in Amsterdam voor woningbouw zullen worden bestemd. Uit de second opinion blijkt dat zij dit risico niet zien en dat zij de strekking van het interne advies onderschrijven.

Juridische haalbaarheid tijdelijke legalisering

Aanvullend daarop zijn zij in het advies ook ingegaan op de mogelijkheid van tijdelijke legalisering. Het verblijf van de mensen van de Verademing is in strijd met de vigerende bestemmingsplannen, omdat dit moeilijk kan worden gezien als recreatief (mede)gebruik. Er is uiteengezet dat eventueel een tijdelijke omgevingsvergunning kan worden verleend. Het advies gaat echter niet in op de situatie ten tijde van de Omgevingswet (per 1 januari 2024). Er is onvoldoende duidelijk of dit kan in overeenstemming met een 'evenwichtige toedeling van functies aan locaties'. Dit in verband met de Ook lijkt er strijdigheid te zijn met de Provinciale Omgevingsverordening Noord-Holland, die wonen in Landelijk gebied in principe niet toestaat.

De Landsadvocaat benadrukt in zijn advies hoe wezenlijk het is dat er gemeentelijk beleid is om EWW's te faciliteren. Het gaat dus niet om het tijdelijk toestaan van iets wat eigenlijk niet mag en niet de bedoeling is. Het gaat om het netjes realiseren van iets dat juist wel de bedoeling is.

De Omgevingswet biedt de mogelijkheid voor zogenoemde maatwerkregels en maatwerkvoorschriften. Voor Vrije Ruimte in het algemeen kunnen maatwerkregels worden ontworpen. Voor een specifieke EWW (als dan niet) op het Groene Veld kunnen maatwerkvoorschriften in een omgevingsvergunning worden gesteld. In de voorbereiding van maatwerkregels en –voorschriften hoeft de locatie van een EWW nog niet bekend te zijn.

INPASSING NIEUW PROGRAMMA

De bestuurlijke ambitie is de drie grote ruimtevragers, NUTS, Sport en Cultuur en Recreatie, gezamenlijk in te passen, in de vorm van een landschapspark, met behoud van het groene karakter en zoveel mogelijk aanwezige relicten van de RWZI. In de BIJLAGE staan de grote ruimtevragers uitgebreid beschreven. In deze paragraaf beschrijven we het programma in het kort, met de minimale en maximale m2 en geven het eerste resultaat van een inpassingsworkshop.

Het zoneringsvoorstel functioneert als rekenmodel voor inpassing voor de drie grote ruimtevragers. De zonering op de kaart wordt begrensd door het nog niet vastgestelde Concept Beleidskader Hoofdgroenstructuur. Het voorstel toont:

- Sportvoorzieningen op de noordelijke helft van het oostveld (voormalige slibvelden);
- Een 'nutscluster', bestaande uit de hulpwarmtecentrale van Westpoortwarmte en een onderstation van TenneT op de zuidelijke helft van het oostveld;
- Cultuur en recreatie aan de westzijde.

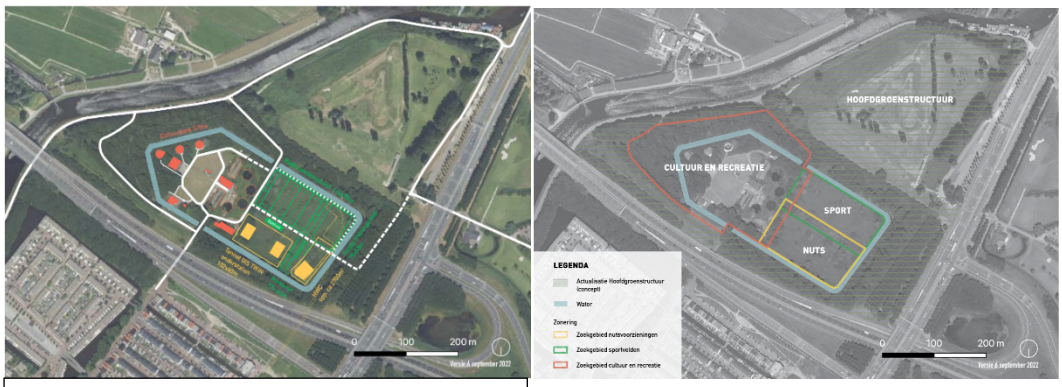

Zoneringsvoorstel / rekenmodel voor de ruimtevragers

Maatvoering

Het richtinggevend zoneringsvoorstel uit 2019 gaat uit van ongeveer:

Sportzone	1,5 hectare
Nuts-zone	1,5 hectare
Zone recreatie en cultuur binnen water	3 hectare
Zone recreatie en cultuur buiten water	2 hectare

In 2024 spelen de volgende meer specifieke ruimtevragers (bij benadering):

Water (10%)	0,8 ha
Wegen (5%)	0,4 ha
Parkeren (70 – 100 parkeerplaatsen a 12,5m2)	0,1 ha
TenneT onderstation	1 ha
HWC + reservering toekomstige uitbreiding	0,35 ha
Twee rugbyvelden (verschillende maten)	1,4 ha – 1,9 ha
Clubgebouw	0,1 ha
EWW (maat uit haalbaarheidsonderzoek)*	3 – 5 ha
Open centraal parkveld (wv evenementenveld)	1,5 ha (0,5 ha)
Bestaan te behouden bebouwing	0,6 ha
Totaal	9,25 – 11,75 ha

**De ambitie een permanente plek voor een EWW te vinden staat verwoord in Omgevingsvisie en Expeditie Vrije Ruimte. Er moet nog besloten worden of en waar ruimte beschikbaar wordt gemaakt voor een EWW in Amsterdam*

Recreatie en cultuur

De gemeente heeft de ambitie om een experimentele woon-werkgemeenschap (EWW) mogelijk te maken in Amsterdam als onderdeel van het Vrije Ruimte beleid. Vereniging de Verademing en het Groene Veld zijn potentiële kandidaten voor de realisering van zo'n EWW. De Verademing is samen met de Culturele Stelling van Amsterdam kwartiermaker/programmeur van de het cultuurpark en verblijft op de slibvelden om dit 24/7 programma mogelijk te maken.

Sport

De woningbouw van Noord vraagt om meer ruimte voor buitensport. Uit de IOKN blijkt dat de resterende sportopgave voor georganiseerde veldsport zo'n 58200 m2 is. Omgerekend zijn dat ca. 7 voetbalvelden. Na aftrek van de lopende plannen zijn dat 2 tot 4 voetbalvelden. Momenteel is

Rugbyclub Amsterdam in beeld om te verhuizen naar het Groene Veld. Voor een goed functionerende club zijn idealiter twee velden beschikbaar. Eén hoofdveld en een kleiner trainingsveld zijn het minimum.

Nutsvoorzieningen

In 2018 heeft stadsdeel Noord na een uitgebreid locatieonderzoek gekozen voor 't Groene Veld als locatie voor een hulpwarmtecentral (HWC) van Westpoortwarmte. Er is met het oog op toekomstige uitbreiding een groter perceel gepacht dan op dit moment noodzakelijk. In het zuidwestelijke gedeelte van de NUTS-zone is een reservering voor deze functie van ca 3500 m2.
Er is ook ruimte voor TenneT geraamd op het Groene Veld. Er wordt uitgegaan van 1 hectare. In een recent schrijven geven zij echter aan, vanwege technische beperkingen, dit geen optimale plek te vinden voor het onderstation. Voordat deze claim wordt 'losgelaten' is echter een concrete nieuwe plek nodig.

Buikslotermeer P+R Noord, het Liander Elektriciteitsstation

In het Ontwikkelingskader EVA 2035 is voor Liander een voorkeurszoeklocatie opgenomen in het oostelijke oor van de P+R Noord, Nieuwe Leeuwarderweg-IJdoornlaan. Het beoogde TenneT station op 't Groene Veld is noodzakelijk om het Liander station te 'voeden' met elektriciteit. Via gestuurde boringen moeten er verbindingen gemaakt worden tussen de stations.

Er is een project opgestart om het onderstation op het oostelijke parkeeroor te realiseren. Het stadsdeel moet nog een definitief besluit nemen over de locatie. Bij een definitief besluit over de locatie is de verwachte bouwperiode juni 2026 t/m maart 2028. In deze periode is het gehele oostelijke oor (229 parkeerplaatsen) niet bruikbaar als parkeerlocatie. Dat betekent dat voor een behoorlijke periode elders geparkeerd moet worden door P+R bezoekers. In de directe omgeving is grotendeels sprake van betaald parkeren, maar het tarief is relatief laag (1,60 per uur). Een gevolg van de ontwikkeling kan daarom zijn dat gebruikers van de P+R een parkeerplaats zoeken in de directe omgeving.

In het Beeldkwaliteitsplan Parkeeroren Stationsgebied CAN (d.d. 1 oktober 2019) is het uitgangspunt dat in de oostelijke aansluiting een parkeergebouw komt dat het spiegelbeeld vormt van het parkeergebouw aan de westzijde om samen met de stationshal een symmetrisch beeld te vormen. Het plan gaat uit van 2 parkeergebouwen voor P+R, elk met ca. 600/700 plaatsen. Door de ontwikkeling van het Liander onderstation vervalt het symmetrische beeld en blijft de helft van het terrein van het oostelijk oor beschikbaar als P+R (143 plekken) of voor een kleinere mobiliteitshub. De ruimtelijke ambitie van gespiegeld gebouw uit het Beeldkwaliteitsplan dient te worden losgelaten. Een stedenbouwkundig moet uitwijzen hoe hier toch een evenwichtig beeld kan worden gemaakt. Het westelijk oor blijft wel gereserveerd voor een P+R garage van 4 lagen (capaciteit van ca 700 p.p.), planning na 2025. Hiermee blijft ambitie uit de Omgevingsvisie om op deze locatie een stadshub te realiseren (in de basis een P+R garage) overeind en kan blijvend worden voldaan aan de afspraken betreffende het parkeren voor bewoners en bezoekers van het Stationsgebied. De financiering van de gebouwde voorziening is onzeker. De totale P+R capaciteit in dit gebied wordt hiermee kleiner dan voorzien waarmee sneller een gebouwde voorziening in het westelijk oor nodig is. De tijdelijke P+R locatie in de Bomengarage nabij Buikslotermeerplein zal verdwijnen bij transformatie van het winkelcentrum en kan de aanvullende vraag niet opvangen.

Door het Liander-onderstation te realiseren op het P+R-terrein is het Groene Veld als terugvallocatie niet langer nodig als een mogelijk alternatieve zoeklocatie voor het nieuwe Liander-onderstation.

ONTWIKKEL-SCENARIO'S VOOR HET GROENE VELD

Vervolg op het rekenmodel/zoneringsbesluit is het maken van een product vergelijkbaar met een principenota. Om inzicht te bieden hoe de individuele programmaonderdelen samenhangen is het van belang dat in de principenota (of een andere projectnota) een integraal landschapsontwerp voor het Groene Veld opgenomen wordt.

Na vaststelling van het bestuurlijk besluit, kan per grote ruimtevrager (sport, nuts, cultuur) de ontwikkeling en de bijbehorende onderdelen van het landschapspark opgepakt worden; steeds binnen de samenhangende context van het totale landschapspark. Bij volgende plan- en besluitvorming wordt dit nader uitgewerkt.

Zoals eerder aangegeven in deze memo is het Groene Veld een zogenaamde 'gouden cirkel' in de IOKN. Dit zijn gebieden waar kansen liggen om voor langere termijn kwalitatieve meerwaarde te creëren en meerdere ruimteclaims een plek te geven. Er is in deze cirkels onvoldoende ruimte om alle ambities maximaal in te passen. Je kunt deze gebieden grofweg volgens drie scenario's ontwikkelen:

1. Pragmatisch meerdere functies combineren;
2. Kiezen voor 1 of 2 functies met gevolgen voor andere gebieden, waar de resterende claims dan een plek moeten krijgen;
3. Innovatief ontwerpen, stapelen van functies (meervoudig grondgebruik) op een hoogstaande manier.

De ambitie van het bestuur is om de verschillende functies waar mogelijk pragmatisch te combineren. Oftewel een en-en scenario. In enkele workshops zijn deze ontwikkelscenario's toegepast voor het Groene Veld.

Het derde scenario (stapelen) is geen optie voor deze programma's en deze locatie. Omdat er in het gebied weinig bebouwing aanwezig is omdat en rugbyveld geen bouwwerk is, is met vernieuwende ontwerpoplossingen weinig ruimtewinst te behalen. De lage ligging van de polder en de hoge waterstand zorgt ervoor dat er geen mogelijkheden zijn om ondergronds te bouwen. Het tot nu beoogde TenneT onderstation leent zich vanuit veiligheidsoogpunt niet voor multifunctioneel gebruik en HWC heeft geen bruikbaar dak. TenneT heeft de ruimtevraag wel verkleind.
De eerste twee wel. Om inzicht te geven in mogelijke uitwerking zijn vier scenario's uitgewerkt: pragmatisch combineren, prio nuts, prio sport en prio cultuur en recreatie.

Vier scenario's

De vier onderstaande scenario's geven inzicht hoe de ruimte kan worden ingericht. Sowieso zijn er mogelijkheden om in het landschapspark functies slim te combineren. Dit levert ruimte op. Een eventuele sportkantine kan wellicht een tribune op het dak hebben. De Verademing combineert kunst, cultuur en recreatie al in de huidige programmering. Een gezamenlijke ontsluiting en parkeervoorziening is ook efficiënt. Een logische optie is gemengd gebruik van het centrale gebouw als horeca, clubgebouw van de rugby en buurtvoorziening. Ook een tweede sportveld zou een bredere programmering kunnen hebben als het in kunstgras wordt uitgevoerd. Bij ieder scenario is uitgegaan van het pragmatisch combineren van functies door middel van een passende landschappelijke en met oog voor de bestaande kwaliteiten van het gebied. Ook HWC is in ieder scenario ingetekend.

Scenario 1: Alle functies komen op het Groene Veld, maar kleiner (pragmatisch combineren)

In het eerste scenario wordt uitgegaan van twee rugbyvelden. Voor cultuur en recreatie, met eventueel een EWW, wordt minimaal 4 hectare gereserveerd. Dit vindt voornamelijk plaats in het westelijke deel van het Groene Veld. Er wordt onderzocht worden of TenneT op een andere locatie

kan landen. Er is ten noorden van de HWC een restruimte die nader wordt ingevuld richting definitief ontwerp.

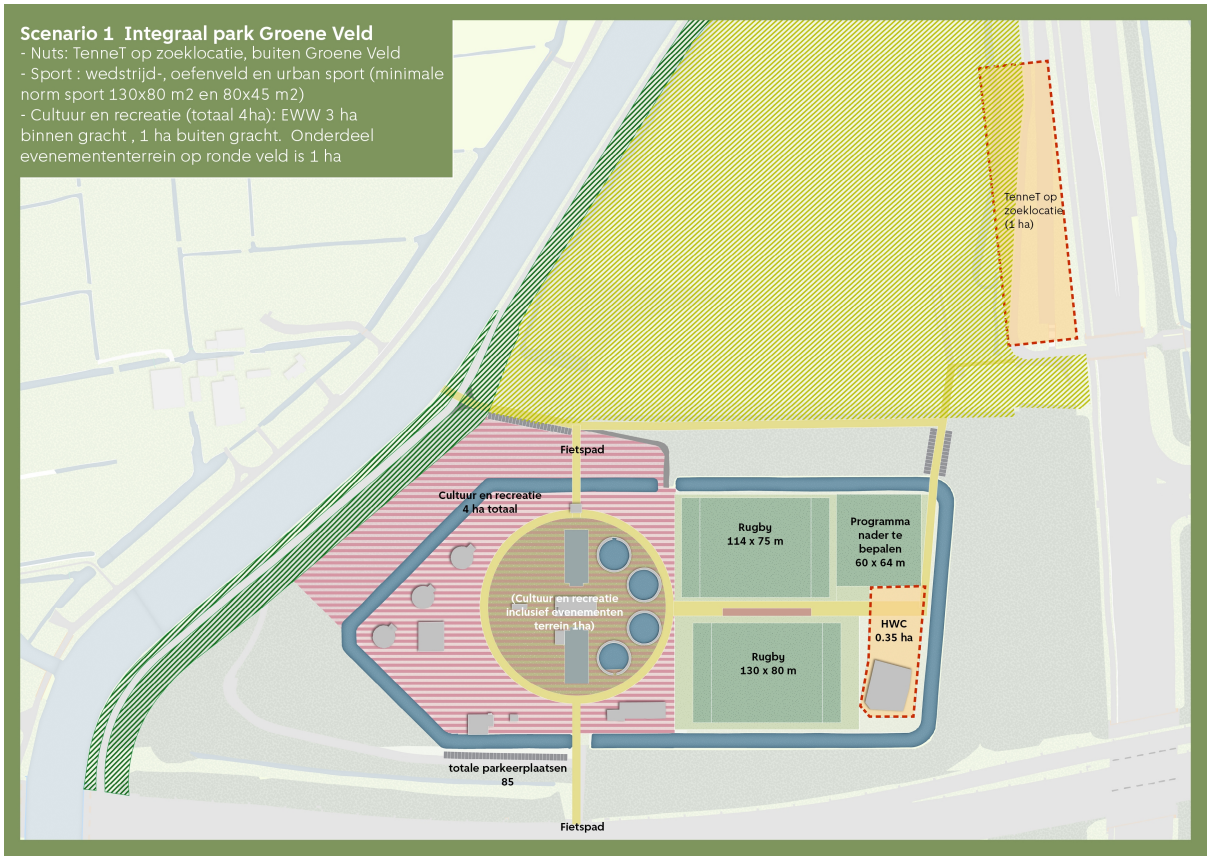

Scenario 1a: Alle functies komen op het Groene Veld, maar nuts krijgt prioriteit

In scenario 1a is zichtbaar gemaakt wat de ruimtelijke gevolgen zijn van inpassing van het TenneT onderstation. Dit scenario wordt actueel als er geen alternatieve locatie voor het onderstation wordt gevonden.

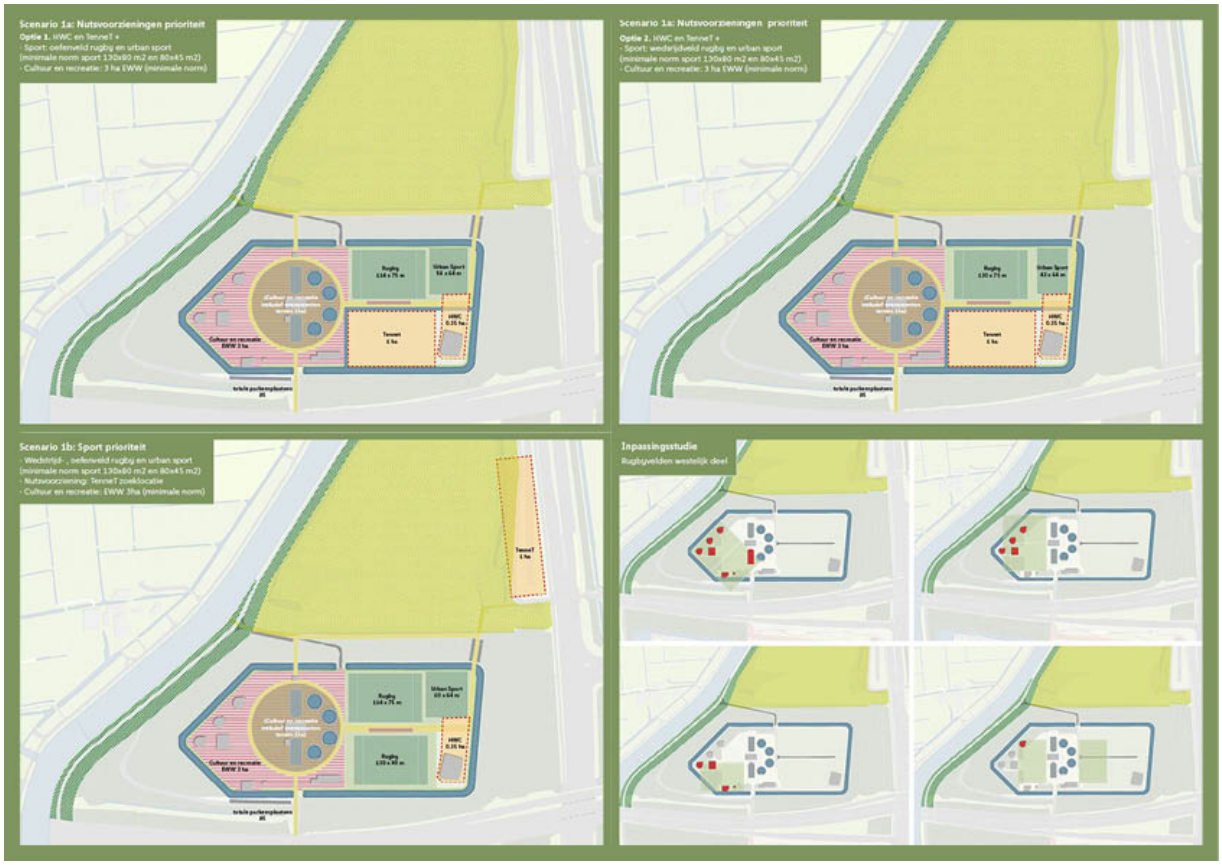

Scenario 1b: Alle functies komen op het Groene Veld, maar sport krijgt prioriteit

In scenario 1b zijn er twee rugbyvelden ingetekend met daarbij ruimte voor een klein veld voor andere gemengde sportdoeleinden (urban sports). In dit scenario krijgt TenneT geen plek op het Groene Veld.

Scenario 1c: Alle functies komen op het Groene Veld, maar cultuur en recreatie krijgt prioriteit

In scenario 1c zijn een aantal opties geschetst waarbij de prioriteit wordt gegeven aan ruimte voor cultuur en recreatie. Er zijn een aantal opties verkend met 1,5 rugbyveld en een optie waarbij de EWW nagenoeg op de huidige locatie blijft.

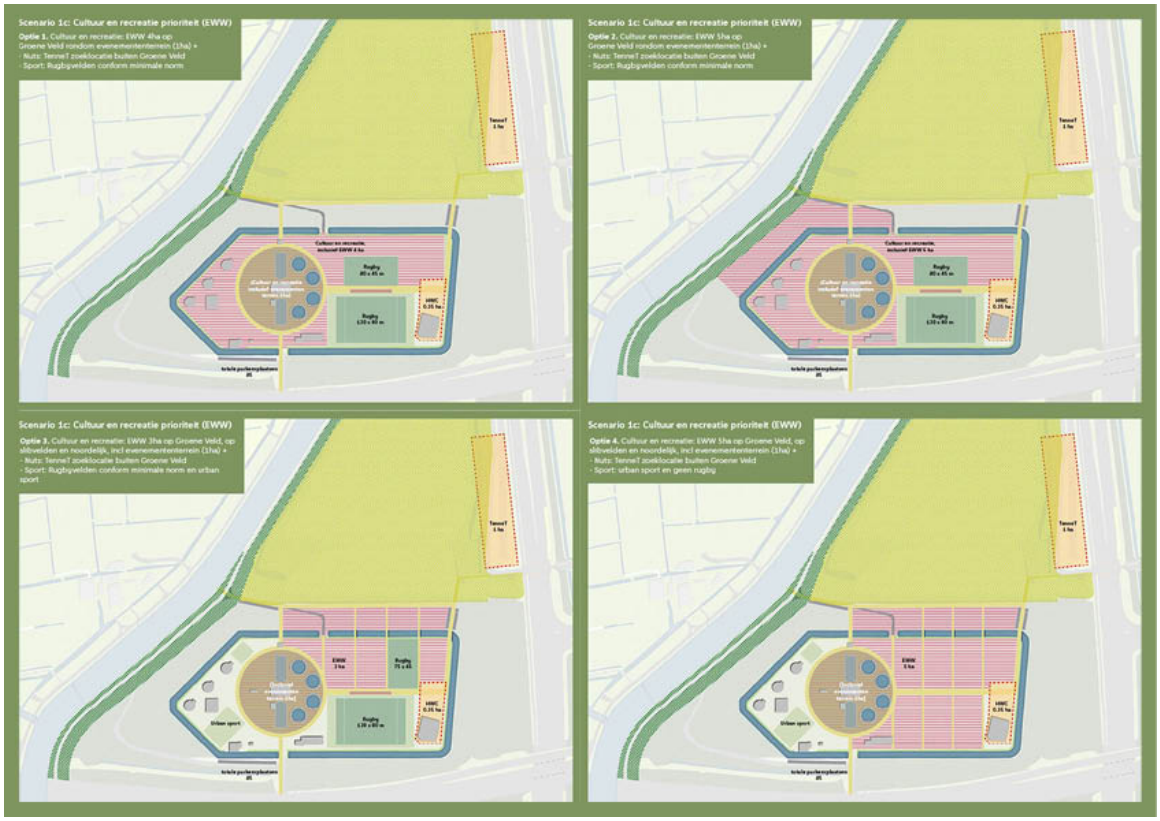

CONCLUSIE EN AANBEVELING

Op basis van de planvorming tot nu toe, verschillende expertmeetings, een schetssessies/workshops en bestuurlijke gesprekken die zijn gehouden over het Groene Veld hebben we, in lijn met de IOKN, de volgende conclusies en aanbevelingen:

- De ruimte binnen de ringsloot bedraagt 6,1 ha. De ruimte binnen de concept HGS bedraagt circa 8,5 ha. Voor de inpassing van de ruimteclaims is inclusief bijbehorende voorzieningen circa 9,25 - 11,75 ha benodigd. Een maximale invulling van het programma (0-scenario) op het Groene Veld past niet. Ook als TenneT (1 ha) niet op het Groene Veld wil of kan realiseren moeten er concessies gedaan worden vanuit de andere beoogde programma's. Hier kan op verschillende manieren mee worden omgegaan. Scenario 1 (Integraal park Groene Veld) is het voorkeursscenario;

- Als vervolg op voorgaande besluiten dient het rekenmodel/zoneringsvoorstel in een samenhangend integraal landschapsplan verder gebracht te worden en bestuurlijk vastgesteld in een definitief ontwerp of vergelijkbaar product. Dit zorgt voor een helder kader voor alle programmaonderdelen, die op basis van dit ruimtelijk kader individueel kunnen worden uitgewerkt. Een landschapsontwerper dient aan het projectteam worden toegevoegd;

- Bij het ruimtelijk ontwerp van het gebied zijn de landschappelijke context, de huidige groene kwaliteiten en zo veel mogelijk behoud van de volgens MenA waardevolle RWZI-opstallen leidend. De in 2019 opgestelde uitgangspunten zijn nog steeds relevant;

- Tennet geeft aan dat de eigenschappen van/op het Groene Veld verre van ideaal (lees niet realistisch) voor hen zijn. Voor de mogelijk noodzakelijke uitbreiding van het aantal stations en verbindingen hoeft TenneT geen gebruik te maken van de locatie 't Groene Veld, indien de

gemeente wil en kan meewerken aan een andere passende plek rondom het Groene Veld (op grondgebied van Amsterdam). In verband met de onzekerheid rond deze ruimteclaim, zowel qua tijdspanne als uitvoerbaarheid, wordt geadviseerd een andere voorkeurslocatie aan te wijzen. Omdat het Groene Veld in beleid is opgenomen als voorkeurslocatie moet het college hierover besluiten.

Er moet echter nog wel een locatie gevonden worden. Er zijn twee denkbare zoeklocaties:

1) In het stedelijk weefsel, 2,5 km rondom het groene Veld. Wij zijn het eens dat deze functie in het stedelijk weefsel ingepast zou kunnen worden mits mogelijk gezien de milieuhinderzone. Hiervoor is een ruimtelijke inpassingsstudie nodig;
2) Langs de N247 ter hoogte van het Groene Veld. Aantekening hierbij is dat het niet een belemmering mag zijn voor een aantrekkelijke entree van Noord en/of eventuele toekomstmogelijkheden in de weg staat;

- Op het oostelijke oor van de P+R Noord wordt onderzocht of een Liander onderstation kan worden ontwikkeld. Dit is nodig vanwege (toenemende) congestie op het elektriciteitsnet van Noord. Deze ontwikkeling heeft tot gevolg dat de capaciteit van de P+R voor ongeveer twee jaar gehalveerd wordt en permanent met 76 tot 112 parkeerplaatsen verkleind. Het stadsdeel moet hier nog een definitief besluit over nemen.
  Voor de P+R is ons advies conform lopende planvorming te besluiten een onderstation op het oostelijke parkeeroor te realiseren. Gevolg van het Liander-onderstation hier is dat het in het Beeldkwaliteitsplan Parkeeroren Stationsgebied CAN gewenste symmetrische beeld langs de weg niet langer haalbaar is. Een stedenbouwkundig onderzoek dient uit te wijzen hoe een evenwichtig en samenhangend beeld kan worden gemaakt
- Rugbyclub Amsterdam is de meest concrete en gewenste invulling van sport op het Groene Veld en ook onderdeel van het lopende participatietraject. Voor deze club is minimaal één wedstrijdveld met echt gras benodigd en een trainingsveld. In een voor de club ideaal scenario zijn twee velden benodigd. Ook Sport en Bos adviseert twee velden te realiseren in verband met de sportnorm en gebrek aan alternatieve locaties.
- Verblijven op het Groene Veld kan niet met de huidige maatvoering terug te kunnen komen (er is wel een kleiner oppervlak beschikbaar). De functie heeft wel een toegevoegde waarde voor de programmatische invulling van het Groene Veld en is passend in Noord. Geadviseerd wordt om onder voorwaarden in te stemmen met een verlenging van de gedoogverklaring. Juridische haalbaarheid van legalisering is onzeker.

Fasering

In 2024 staan verschillende ontwikkelingen op en rondom het Groene Veld op de planning. Deze verschillende processen moeten goed op elkaar afgestemd worden. Overzicht over deze ontwikkelingen en afstemming tussen de huidige en toekomstige gebruikers dient plaats te vinden binnen het project dat toewerkt naar een planproduct. Fasering van verschillende functies kan lucht geven aan de krappe inpassing. Enkele belangrijke geplande momenten zijn:

- Per 1 oktober 2024 einde gedoogverklaring De Verademing;
- Vanaf oktober 2024 staat start bouw HWC gepland, neemt ook deel zone sport in gebruik;
- Q4 2024 start planologisch juridische procedure Liander onderstation P+R Noord;
- Q3 2026 – 2028 start bouw Liander onderstation P+R;
- Tijdspad TenneT onderstation is nog onduidelijk;

- De beoogde rugbyvelden zijn dringend benodigd. Er zijn middelen beschikbaar voor het aanleggen van velden. Verwachting is dat, na benodigde onderzoeken en procedures, in 2025 kan worden gestart met uitvoering.

BIJLAGE
TOELICHTING GROTE RUIMTEVRAGERS

Sport
De woningbouw van Amsterdam vraagt om meer ruimte voor buitensport, zodat alle Amsterdammers kunnen sporten en bewegen. Uit de IOKN volgt dat de resterende sportopgave voor georganiseerde veldsport zo'n 58200 m2 is. Omgerekend zijn dat ongeveer 7 voetbalvelden. Om bij te dragen aan deze stadsbrede opgave heeft de gemeenteraad in de Omgevingsvisie een zestal zoekgebieden aangewezen als 'sportlandschap'. Het Groene Veld is één van deze 6 plekken. Hier ligt de nadruk op extensieve vormen van georganiseerde buitensport, samenhangend ingepast in een goed bereikbaar en doorwaadbaar landschapspark.

Inpassing van buitensport binnen Noord is een complexe en gebiedsoverstijgende opgave. In de ambtelijke locatiestudie *Inpassingsplan Buitensport Noord* zijn mogelijke locaties in Noord onderzocht op de haalbaarheid om sportruimte toe te voegen en zo invulling te geven aan de sportnorm. Het Groene Veld is aangemerkt als 1 van de 8 voorkeurslocaties, en een van de weinige plekken met voldoende ruimte om grote buitensporten te huisvesten.

De Sportraad heeft in haar brief van maart 2024 nogmaals de urgentie van nieuwe sportvoorzieningen in Noord benadrukt. Ze heeft het college van B&W onder andere geadviseerd om twee rugbyvelden toe te voegen aan 't Groene Veld. Een bestuurlijke reactie op deze brief is in voorbereiding.

Sportpark Tuindorp Oostzaan is de thuisbasis van voetbalclub S.V. De Meteoor, honkbalvereniging Northstars en Rugbyclub Amsterdam. Op dit sportpark is voor de drie sportverenigingen onvoldoende ruimte om goed te kunnen blijven functioneren, met wachtlijsten tot gevolg. De enige structurele oplossing is om één vereniging uit te plaatsen naar een nieuwe accommodatie ergens in stadsdeel Noord.

Met de configuratie van Tuindorp Oostzaan (hoekig terrein) ligt het ruimtelijk voor de hand hier honkbal uit te breiden, en tegelijkertijd een andere plek voor de rugbyvereniging te vinden. Het Groene Veld is de enige locatie in stadsdeel Noord die voldoende ruimte biedt om de rugbyvereniging te huisvesten (1,5-2 rugbyvelden), en op korte termijn beschikbaar komt. De korte termijn is vooral belangrijk aangezien er nu al acute problemen zijn en het uitplaatsen van de rugbyvereniging naar het groene veld de enige optie is om weer te kunnen groeien als vereniging.

Sport en Bos en de Sportraad hebben geadviseerd om te onderzoeken of het mogelijk is om twee rugbyvelden op Het Groene Veld te realiseren. De minimale afmeting van een rugbyveld is 114 x 75 meter en de maximale afmeting 154 x 80 meter. Als twee wedstrijdvelden niet passen is een minimum één wedstrijdveld en één trainingsveld. Dit zou een half veld kunnen zijn van idealiter 75 bij 45 meter.

Faciliteren van een sportvereniging heeft een verkeersaantrekkende werking. Rugby is één van de meest extensieve sporten, o.b.v. landelijke kengetallen (Crow-normen) zullen tussen de 15 tot 22 parkeerplekken nodig zijn. Gebruik van deze parkeervoorziening kent een piek in het weekend (competitie) en doordeweeks in de avond (trainen).

Behalve parkeerplaatsen zijn er ook nog andere voorzieningen nodig voor een goed functionerend sportpark. Een club-accommodatie met kleedruimtes, berging en kantine komt de levendigheid en de functionaliteit ten goede. Ook lichtmasten zijn noodzakelijk. Een tribune langs het veld is dat niet per definitie.

Nutsvoorzieningen 't Groene Veld en de oren Buiskslotermeerplein

Afbeelding: artist impression HWC

HWC

In 2018 heeft stadsdeel Noord na een uitgebreid locatieonderzoek gekozen voor 't Groene Veld als locatie voor een hulpwarmtecentral (HWC) van Westpoortwarmte. Westpoortwarmte is een samenwerking tussen de gemeente Amsterdam en Vattenfall. In het zuidwestelijke gedeelte van de NUTS-zone is een reservering voor deze functie
van ongeveer 3500vierkante meter (zie bijlage 1). Deze reservering is groter dan de ruimte die benodigd is omdat wordt voorgesorteerd op toekomstige uitbreiding van het ketelhuis.

Deze HWC is noodzakelijk om bij piekmomenten of calamiteiten het reguliere stadswarmtenetwerk ondersteunen en de warmtevoorziening voor duizenden huishoudens in Noord te garanderen. WPW heeft sindsdien in overleg met de gemeente gewerkt aan het ontwerp van deze voorziening en de engineering van de leidingen. Deze is zo ontworpen dat alle onderdelen inpandig zijn. Eind 2023 is de aanvraag omgevingsvergunning ingediend en de start bouw staat voor oktober 2024 gepland.

De ruimtereservering tijdens de aanleg is groter dan de uiteindelijke benodigde ruimte. Tijdens de aanlegfase moet ook een deel van de sportzone gebruikt worden voor gestuurde boringen. Er zal tijdelijk een afrit van de N247 gemaakt worden zodat bouwverkeer de bouwplaats kan bereiken.

Het proces om te komen tot deze HWC is dermate vergevorderd dat een alternatieve locatie zoeken niet meer wenselijk of redelijk is.

Tennet onderstation

De forse groei van het aantal woningen, werkfuncties en voorzieningen in stadsdeel Noord, én de energietransitie leiden tot een sterk groeiende elektriciteitsvraag. Het elektriciteitsnet van Amsterdam Noord moet de komende decennia daarom aanzienlijk worden verzwaard. In stadsdeel Noord is in verhouding tot de andere stadsdelen op dit moment meer congestie op het elektriciteitsnet, wat de uitbreiding van het net hier extra urgent maakt.
Op twee locaties zijn nieuwe onderstations noodzakelijk. Daarbij ligt de hoogste prioriteit bij twee onderstations in de Buikslotermeer: een nieuw 150kV TenneT-onderstation en 106 MVA Liander-onderstation. Het Groene Veld is in het Ontwikkelingskader EVA 2035 (vastgesteld in B&W op 8 maart 2022) een voorkeurslocatie voor het nieuwe TenneT-onderstation Buikslotermeer. Ook is er rekening gehouden met een terugvallocatie voor het Liander-onderstation.

Na onderzoek van de locatie heeft TenneT aangegeven dat de eigenschappen van/op het Groene Veld verre van ideaal zijn. Met name de circa 9-15 voedende en afgaande ondergrondse 150kV verbindingen naar/vanaf een locatie ten westen van het HWC is een uitdaging. Ook het moeten bouwen op een terp, wegens kans op opbarsten van de grond door een kelder, is geen werkbare oplossing. De bereikbaarheid van het Groene Veld met grote opleggers is daarnaast een complicerende factor.

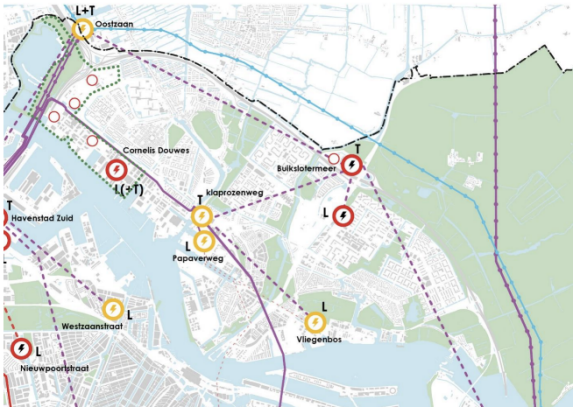

Voorwaarde voor het loslaten van de ruimteclaim is dat de gemeente Amsterdam een kavel van vergelijkbare omvang in de directe omgeving van het Groene Veld aanwijst, waarop het station inclusief het tracé voor de verbindingen kan worden gerealiseerd. Het initiatief hiervoor ligt bij de gemeente Amsterdam. Het TenneT station is nettechnisch nodig om de leveringszekerheid van elektriciteit te borgen, echter het moment waarop moet nog bepaald worden. Een reservering van een locatie is daarom noodzakelijk.

Liander Elektriciteitsstation Buikslotermeer (P+R Noord)
Het elektriciteitsnet van Amsterdam Noord moet de komende decennia aanzienlijk worden verzwaard. In stadsdeel Noord is in verhouding tot de andere stadsdelen op dit moment meer congestie op het elektriciteitsnet, wat de uitbreiding van het net extra urgent maakt.

In het Ontwikkelingskader EVA 2035 is voor Liander een voorkeurszoeklocatie opgenomen in het oostelijke oor van de P+R Noord, Nieuwe Leeuwarderweg-IJdoornlaan. Om het verzorgingsgebied Vliegenbos in Noord te ontlasten ontstond de behoeft aan een nieuwe stationslocatie. De plek is dusdanig gekozen zodat het op een later moment ook het gebied van station Noord-Papaverweg kan ondersteunen. Deze locatie is voor Liander een geschikte locatie, vanwege de centrale ligging in Noord, waardoor efficiëntere en kortere kabelverbindingen naar verdeelstations hoeven te worden aangelegd. Het beoogde TenneT station is noodzakelijk om het Liander station te ‘voeden’ met elektriciteit. Hemelsbreed liggen ‘t Groene Veld en de P+R Noord ongeveer een halve kilometer uit elkaar. Via gestuurde boringen moeten er verbindingen gemaakt worden tussen de stations.

Er is een project opgestart om een onderstation op het oostelijke parkeeroor te realiseren. Het project bevindt zich in de inpassingsfase. Het ontwerp van de omgevingsplanwijziging staat gepland voor eind 2024. De verwachte bouwperiode is juni 2026 t/m maart 2028.
In het Beeldkwaliteitsplan Parkeeroren Stationsgebied CAN (d.d. 1 oktober 2019) is het uitgangspunt dat in de oostelijke aansluiting een parkeergebouw komt dat het spiegelbeeld vormt van het parkeergebouw aan de westzijde. Op deze manier ontstaat er, komend vanuit het noorden, een symmetrisch beeld wanneer met de stad nadert, samen met de bestaande stationshal. Het plan gaat uit van 2 parkeergebouwen voor P+R, elk met ca. 600/700 plaatsen.

De helft van het terrein van het oostelijk oor blijft beschikbaar als P+R (ca 250+ plekken) of voor een kleinere mobiliteitshub (P+R is met cofinanciering vanuit Vervoerregio Amsterdam gerealiseerd). Het westelijk oor blijft wel gereserveerd voor een P+R garage van 4 lagen (capaciteit van ca 700 p.p.), planning na 2025. Hiermee blijft ambitie uit de Omgevingsvisie om op deze locatie een stadshub te realiseren (in de basis een P+R garage) overeind en kan er blijvend worden voldaan aan de afspraken betreffende het parkeren voor bewoners en bezoekers van het Stationsgebied.

De totale P+R capaciteit in dit gebied wordt hiermee kleiner dan voorzien waarmee sneller een gebouwde voorziening in het westelijk oor nodig is. De tijdelijke P+R locatie in de Bomengarage nabij Buikslotermeerplein zal verdwijnen bij transformatie van het winkelcentrum kan aanvullende vraag niet opvangen. De ruimtelijke ambitie van gespiegeld gebouw uit het Beeldkwaliteitsplan moet hiermee worden losgelaten.

Op het westelijke oor is een reservering voor een parkeergebouw waarmee een mobiliteitshub met circa 700 parkeerplaatsen op deze locatie zou kunnen worden gerealiseerd. De realisatie van het Liander onderstation heeft geen gevolgen voor deze reservering. Ook kan er blijvend worden voldaan aan de afspraken betreffende het parkeren voor bewoners en bezoekers van het Stationsgebied.
Voor het Liander-onderstation heeft de gemeente voor het P+R-terrein in de oostelijke aansluiting van de Nieuwe Leeuwarderweg op de IJdoornlaan gekozen. De NUTS-zone op 't Groene Veld is daarmee niet langer nodig als een mogelijk alternatieve zoeklocatie voor het nieuwe Liander-onderstation.

Cultuur en Recreatie
Het is belangrijk het landschapspark 't Groene Veld te programmeren. Onder cultuur en recreatie kan een scala aan activiteiten vallen. De Verademing geeft hier in samenwerking met De Stelling van Amsterdam als kwartiermakers een originele invulling aan. Het terrein is openbaar toegankelijk en er worden evenementen georganiseerd. Ook wordt ruimte geboden aan creatieve ondernemers en wordt actief samen met buurtbewoners op het terrein gewerkt. Het gebied wordt daarnaast door buurtbewoners gebruikt voor wandel-, hardloop- en fietsrondjes. Het door de bewoners van de slibvelden en de omliggende buurten aangelegde en onderhouden Pepijnpad versterkt de recreatieve mogelijkheden van het gebied. Het pad is in 2021 door burgemeester Femke Halsema geopend. Met betrekking tot programmering van het gebied is de Verademing een meerwaarde gebleken voor het Groene Veld.

In het kader van het Vrije Ruimte beleid is onderzocht of een verlengd of permanent verblijf van de Verademing wenselijk is, en zo ja in welke vorm een EWW op deze plek zou kunnen landen. Uit een haalbaarheidsonderzoek is gebleken dat er minimaal 3 tot 5 hectare nodig is om zo'n functie optimaal te laten functioneren. In het westelijke gedeelte van het plangebied is er binnen de ringsloot een deel mogelijk inpasbaar. Wanneer een deel van de groenzone buiten de ringsloot (geen hoofdgroenstructuur) meegenomen wordt dan is er een groter gebied denkbaar. Nadere uitwerking moet uitwijzen hoe een EWW kan bijdragen aan het ensemble van het landschapspark.

Team de Vrije Ruimte heeft in verschillende schetsen de verplaatsing van de huidige bewoners van de slibvelden naar het westelijke deel (beoogde zone cultuur/ recreatie) van het plangebied verkend. Uit deze verkenning bleek dat alle woonunits - met mensen die nu bijdragen aan programma en beheer van het Groene Veld - verplaatsen naar het westelijke gedeelte van het gebied niet realistisch is.
De belemmerende factoren voor de haalbaarheid zijn:

5 Binnenzak schetsen team Vrije Ruimte, 2023

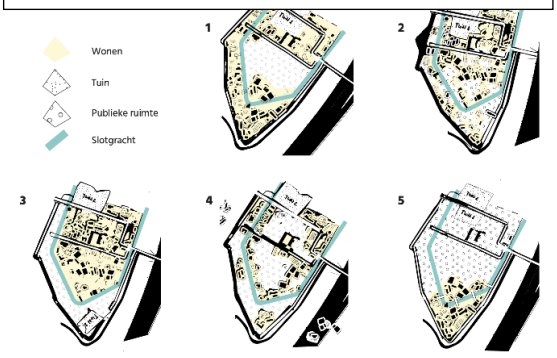

- uitgaande van 3 tot 5 hectare, een EWW op 3 hectare krap is als hierbinnen zowel grotere evenementen als alle overige functies moeten passen;

- de inpassing van de EWW in de westelijke zone (m.n. buiten de slotgracht) van het Groene Veld veel aanpassingen vereist, o.m. vanwege de vele aanwezige bomen en ongelijke grond;
- de benodigde verblijfsfunctie geplaatst zal moeten worden dicht bij het publieke veld (evenemententerrein) en de gebouwen. Dit zal ten koste gaan van 1) de kwaliteit van het publieke veld in het midden van het terrein en 2) de zichtbaarheid / gebruiksmogelijkheden van de karakteristieke en potentiële monumentale waarde.

Een van de uitgangspunten voor een principenota was dat er geen woonfuncties op 't Groene Veld komen. Onder andere om precedentwerking te voorkomen voor wonen in Landelijk Noord. In een eerder haalbaarheidsonderzoek is geconcludeerd dat een woonfunctie voor een EWW goed onderscheiden kunnen worden van woonprojectontwikkeling.

Regionale Energie Strategie (RES)

Naast deze drie grote ruimteclaims ligt aan de noordoostelijke zijde van 't Groene Veld een voorkeursgebied voor windturbines uit de Regionale Energie Strategie (RES). In het Programma Windenergie Amsterdam (PWA) staat de uitwerking van het beleid voor de ontwikkeling van nieuwe windmolens op Amsterdams grondgebied. Naar verwachting wordt op korte termijn, in mei 2024, een definitieve keuze gemaakt over de gebieden waar windmolens komen.

Buurtvisie J.E.N.

De belangenvereniging voor de wijken Jeugdland, Elzenhagen en Noorderkwartier (J.E.N.) heeft in 2023 een eigen visie gepresenteerd voor ontwikkeling van 't Groene Veld. Deze visie is tot stand gekomen onder procesbegeleiding van Red Amsterdam Noord. Het doel van de visie is om een alternatief perspectief te bieden op de ontwikkeling van 't Groene Veld. De visie formuleert drie centrale waarden voor de toekomstige invulling en programmering van het gebied: levensruimte, verbinding en duurzaam groen. Deze drie centrale waarden zijn niet per definitie in strijd met de programmatische ambities van de gemeente. Voor de definitieve invulling van 't Groene Veld kan, samen met gebruikers en omwonenden, worden onderzocht in hoeverre deze waarden een plek kunnen krijgen.

Buurtvisie J.E.N. , 2024